

Ετήσια Έκθεση CISAC 2016 Παγκόσμιες Εισπράξεις Δικαιωμάτων για το 2015

Στα **8,6 δις ευρώ** ανήλθαν οι **παγκόσμιες εισπράξεις** των πνευματικών δικαιωμάτων όλων των κλάδων το **2015**, σημειώνοντας αύξηση κατά **8,9%**, σε σχέση με το αμέσως προηγούμενο έτος, σύμφωνα με την **Ετήσια Έκθεση 2016 της Παγκόσμιας Συνομοσπονδίας Οργανισμών Συνθετών και Στιχουργών (CISAC)**. Ωστόσο, τα **δικαιώματα που αποδίδονται στους δημιουργούς από τις ψηφιακές υπηρεσίες** παραμένουν ελάχιστα σε σχέση με τον **ετήσιο τζίρο** τους, λόγω της **ανίσχυρης ή παρωχημένης εθνικής νομοθεσίας** για την προστασία της πνευματικής ιδιοκτησίας.

Η έκθεση της **CISAC**, η οποία φέτος συμπλήρωσε **90 χρόνια ζωής**, στηρίζεται στα ετήσια αποτελέσματα για το 2015 από **239 μέλη** (οργανισμοί συλλογικής διαχείρισης για τα δικαιώματα δημόσιας εκτέλεσης και μηχανικής αναπαραγωγής) σε **123 χώρες** - σε συνδυασμό, για πρώτη φορά, με οικονομικά στοιχεία από κορυφαίους **εκδότες μουσικής**- εκπροσωπώντας συνολικά **4 εκατ. δημιουργούς** παγκοσμίως από πέντε κλάδους δημιουργίας: **Μουσική, Οπτικοακουστικές Παραγωγές, Θέατρο, Εικαστικές Τέχνες και Λογοτεχνία.**

Ως περιφέρεια, η **Ευρώπη** με ηγέτιδες τη **Βρετανία**, την **Ιταλία**, τη **Γαλλία**, τις **σκανδιναβικές χώρες**, αλλά και τη **Γερμανία** -που συνεχίζει στη μουσική να σπρώχνει δυναμικά τις πωλήσεις **CD, DVD και βινυλίου**- συγκέντρωσε το μεγαλύτερο ποσοστό επί των παγκόσμιων εισπράξεων σε όλους τους κλάδους δημιουργίας (**58,4%**), παραμένοντας έτσι η **‘ραχοκοκαλιά’** του παγκόσμιου συστήματος προστασίας της πνευματικής ιδιοκτησίας.

‘Αιχμή του δόρατος’ τα δικαιώματα από τις χρήσεις μουσικής

‘Αιχμή του δόρατος’ των εισπράξεων δικαιωμάτων απ’ όλους τους κλάδους αποτελούν τα δικαιώματα που προέρχονται από τη **Μουσική**, η οποία απέσπασε και τη ‘μερίδα του λέοντος’, **86,8%** (+8,5%), επί της συνολικής πίτας, ήτοι **7,5 δις ευρώ**.

Πιο αναλυτικά, ως προς τις διάφορες **χρήσεις της μουσικής** και τα δικαιώματα που απορρέουν από αυτές, η δημόσια εκτέλεση και η μηχανική αναπαραγωγή μουσικής στους **ραδιοτηλεοπτικούς σταθμούς** (πρόκειται για δύο είδη δικαιωμάτων από την ίδια χρήση) συγκέντρωσε το υψηλότερο μερίδιο **46,3%**, από άποψη εισπράξεων.

Ακολουθούν οι **ζωντανές εκδηλώσεις** (συναυλίες, θεατρικές παραστάσεις κλπ.) και ο **μουσικός διάκοσμος** (music background) με ποσοστό **31,5%**. Αξιοσημείωτη άνοδος της τάξης του **21,4%** παρουσίασε η χρήση μουσικής στις **ψηφιακές υπηρεσίες/εφαρμογές και τα πολυμέσα**, online και offline (δύο είδη δικαιωμάτων από την ίδια χρήση: δημόσιας εκτέλεσης και μηχανικής αναπαραγωγής).

Οι κλάδοι των **Οπτικοακουστικών Παραγωγών (6,6%)**, του **Θεάτρου (2,2%)**, της **Λογοτεχνίας (2,3%)** και των **Εικαστικών Τεχνών (2,1%)** ακολουθούν μετά. Οι Εικαστικές Τέχνες, αν και ο μικρότερος κλάδος όλων, από άποψη εισπράξεων παρουσίασε τη μεγαλύτερη αύξηση έναντι όλων των άλλων διεθνώς **(+27,4%)**.

Δικαιώματα διαμοιρασμού... χωρίς υποχρεώσεις;

Σύμφωνα, πάντα, με την **Ετήσια Έκθεση της CISAC**, οι εισπράξεις δικαιωμάτων από τις **ψηφιακές υπηρεσίες** αυξήθηκαν, μεν, **κατά 21,4%**, αλλά αντιπροσωπεύουν ακόμα ένα **χαμηλό ποσοστό** επί των συνολικών εισπράξεων δικαιωμάτων **(7,2%)**.

Είναι προφανές ότι η μεγάλη πληγή για τα δικαιώματα των δημιουργών σε όλους τους κλάδους παγκοσμίως, παραμένουν τα **τεράστια έσοδα** που συγκεντρώνουν οι **μεγάλες ψηφιακές πλατφόρμες** που διαμοιράζουν το περιεχόμενο, ανάλογα με το επιχειρηματικό μοντέλο που ακολουθούν, αποδίδοντας τελικά ελάχιστα χρήματα στους δημιουργούς.

Η λεγόμενη **μεταφορά αξίας στην ψηφιακή οικονομία (transfer of value)** από εκείνον που **δημιουργεί το πνευματικό έργο** σε εκείνον που το **διαμοιράζει** έχει από καιρό επισημανθεί και αναλυθεί στους κύκλους της **Ευρωπαϊκής Κοινότητας**: Ορισμένες κορυφαίες ψηφιακές πλατφόρμες κάνουν **τεράστιους τζίρους** από τη χρήση του περιεχομένου αυτού, χωρίς να έχουν καμία διάθεση να μοιραστούν **με δίκαιο τρόπο** τα κέρδη αυτά με τους πνευματικούς δημιουργούς.

Όπως τονίζει χαρακτηριστικά ο **Γενικός Διευθυντής της CISAC Gadi Oron**, *"η ρίζα του προβλήματος βρίσκεται στα νομικά «παράθυρα» και στα παρωχημένα εθνικά νομικά πλαίσια που παρεμποδίζουν τα μέλη μας να εισπράξουν δίκαιες αμοιβές για τις χρήσεις των έργων των δημιουργών από τις ψηφιακές πλατφόρμες, σε πολλές χώρες. Οι τεράστιες διαφορές που εντοπίζονται στις εισπράξεις δικαιωμάτων ανάμεσα στις συνδρομητικές υπηρεσίες και τις υπηρεσίες που στηρίζονται στις διαφημίσεις δεν είναι μόνο ανησυχητική, αλλά αποτελεί σαφής ένδειξη ότι η ανάγκη για ρυθμιστικά*

μέτρα (από τους νομοθέτες και τις κυβερνήσεις) έχει φτάσει πλέον σε απελπιστικά επίπεδα".

Τα επιχειρηματικά μοντέλα των ψηφιακών υπηρεσιών

Στην Έκθεση περιλαμβάνεται μία ενδιαφέρουσα παρουσίαση της ψηφιακής αγοράς όπως διαμορφώνεται σε έξι κορυφαίες αγορές (ΗΠΑ, Καναδάς, Βρετανία, Γαλλία, Γερμανία και Σουηδία) από την ειδική αναλύτρια **Susan Butler**, η οποία θίγει το μείζον και σύνθετο πρόβλημα της είσπραξης των δικαιωμάτων από τις **ψηφιακές υπηρεσίες διαμοιρασμού ήχου ή/και ήχου & εικόνας** (digital audio/video).

Ειδικότερα, εστιάζει στα διάφορα **επιχειρηματικά μοντέλα** τον τρόπο αδειοδότησής τους από τους οργανισμούς των δημιουργών και τους εκδότες μουσικής, τον υπολογισμό των δικαιωμάτων, τον τρόπο κατηγοριοποίησης των χρήσεων του περιεχομένου, τις περιόδους είσπραξης και διανομής των δικαιωμάτων κ.ά.

Τα μοντέλα αυτά συνοψίζονται, εν γένει, στις εξής τρεις κατηγορίες:

1. **Συνδρομητικές υπηρεσίες (subscriptions)** που πωλούν μουσική ροής (streaming) και προσωρινή υπηρεσία καταφορτώσεων με συνδρομή: Κυρίαρχο μοντέλο στην αγορά διεθνώς.
2. **Υπηρεσίες πώλησης καταφορτώσεων έργων (paid downloads)**. Μοντέλο που επικρατεί κυρίως στις αγορές της Γερμανίας και του Καναδά.
3. **Υπηρεσίες που στηρίζονται στη διαφήμιση (ad-supported)** και πωλούν περιεχόμενο ήχου ή και ήχου & εικόνας. Μοντέλο που αποζημιώνει με εξαιρετικά χαμηλές αμοιβές τους δημιουργούς...

Κατεβάστε στα αγγλικά όλη την [Έκθεση της CISAC 2016](#)